

**Mari
Jungstedt**

GEVAARLIJK SPEL

A.W. Bruna Fictie

Het was een warme dag in mei en ze liep in haar eentje door de straten van Milaan. Na een tijdje kwam ze bij een uitgestrekte, betegelde piazza voor een kerk. Het plein was vol duiven. Witte, grijze en sommige met een blauwe glans draaiden om elkaar heen als tijdens een wellustige paringsdans. Een paar trippelden schokkerig voldaan rond op de zonverwarmde tegels, pikten achteloos hier en daar een broodkruimel. Langs de grote, open ruimte stonden bankjes verankerd in de grond. Een moeder met een baby in de kinderwagen probeerde de krant te lezen terwijl haar kleine dochtertjes rondrenden en aan het spelen waren met rubberen ballen in verschillende kleuren, die onder luid gelach van de kinderen op de grond stuitden. Een jonge man met opgestroopte mouwen stond bij een eenvoudig kraampje gebrande amandelen in kleine papieren zakjes te verkopen. Hij zweette in de hitte, zijn gekrulde haar plakte op zijn voorhoofd en hij veegde keer op keer zijn gezicht af met een zakdoek. De zoete geur van de amandelen verspreidde zich en prikkelde haar neus. Ze had honger en had met iemand afgesproken om in het oude gedeelte van de stad te gaan lunchen. Daar was ze naar op weg, maar ze nam toch even de tijd om te blijven staan en te genieten van het schouwspel. Een groep schoolkinderen in groengeruite uniformen zat op dekens in een kring te luisteren naar hun leraar, die met weidse gebaren waarschijnlijk de geschiedenis van de kerk aan het vertellen was. Een verliefd stel knuffelde elkaar op een van de banken en op een andere bank zaten drie in het zwart geklede oude vrouwen te praten in de schaduw van de cipressen. Rondom het hele plein stonden goed onderhouden woonhuizen met kleurige luiken. Ze glimlachte toen ze de piazza overstak en haar weg vervolgde, de kronkelige steegjes in van La Brera, de oudste wijk van Milaan.

Een paar uur later was ze terug op hetzelfde plein, op weg naar een afspraak met haar agentschap. Ze had haast. De lunch met de nieuwe mannelijke kennis was onverwacht gezellig geweest en was

uitgelopen. Ze was eigenlijk een beetje verliefd. Ze verheugde zich op de komende tijd, wanneer ze zou werken in dit mekka van de modewereld. Haar hoofd zat vol gedachten over de man die ze zojuist ontmoet had.

Toen ze het eerder zo levendige plein bereikte bleef ze plotseling staan en keek ontzet om zich heen. Het toneel was dramatisch veranderd. Op de grond lagen ongeveer dertig duiven, levenloos en bebloed. Het was verontrustend stil. De oudere vrouwen, de spelende kinderen en het verliefde paar waren verdwenen.

Ze hapte naar adem. Het was net een strijdtoneel, vlak na het bloedbad. Vernietiging en dood hadden in één klap de harmonie verjaagd. De mooie duiven lagen her en der verspreid, hun verenkled met bloed besmeurd. Hun oogjes waren gesloten, de nekken slap en de snaveltjes lagen op de grond. Onder een bank lag een eenzame achtergebleven bal. Ze keek omhoog en ontdekte dat de duiven die het overleefd hadden op de vensterbanken van de huizen rondom het plein zaten, dicht tegen elkaar aan. Ze waren nog steeds stil. Er was geen enkel geluid te horen. Ze keek naar haar ene schoen en ontdekte een rode vlek. Staarde er vol walging naar. Was dat bloed van een duif? Haar wangen werden rood van een onverklaarbare schaamte.

Nogal overstuur trok ze een passerende man aan de mouw van zijn jas en vroeg hem wat er gebeurd was. Hij haalde zijn schouders op. Begreep hij haar niet?

Voor ze snel verder liep naar haar afspraak wierp ze nog een laatste blik op de dode duiven. Ze had een droge mond en haar hoofd bonkte. Ze kon nauwelijks bevatten dat het bruisende leven op het plein zo wreed kon veranderen in totale duisternis en verwoesting.

De taxi gleed tot voor de hoofdingang van het Grand Hôtel en kwam zachtjes tot stilstand. Het hotel was gelegen in het hart van Stockholm, met uitzicht op Gamla Stan en Stockholms Slott aan de andere kant van het water. Het bombastische slot gebouwd in barokstijl was een van de grootste in Europa, maar op dit moment lag het half verscholen in de novembernevel. Bovendien begon het te schemeren. Eenden, zwanen en meeuwen verdrongen zich in het donkere en koude water om zich te storten op de stukjes brood die voorbijgangers ze toewierpen. Langs de kade deinde de rij witte bootjes die zomers een veerdienst onderhielden naar de scherenkust, Norrskär, Solöga en Vaxholm, als een bitterzoete herinnering aan een lang voorbije zomer.

De man op de achterbank betaalde de chauffeur contant zonder een woord te zeggen. Onder de donkere overjas droeg hij een blauwgrijs pak van Armani. Een zijden stropdas in dezelfde blauwgrijze tint en een wit overhemd met een gesteven boord. Hij had een zonnebril op, hoewel het late vermoeide namiddaglicht nauwelijks door de bewolking wist te dringen. Misschien had hij drugs genomen, dacht de portier die toesnelde om de gast te verwelkomen. Of hij wilde gewoon niet herkend worden. Misschien behoorde hij eenvoudigweg tot de publieksschuwe beroemdheden die in de bijna honderdvijftigjarige geschiedenis van het hotel waren gekomen en gegaan.

De geüniformeerde portier, onberispelijk gekleed in rokkostuum met hoge hoed, opende het achterste portier.

‘Goedemiddag. Welkom in het Grand Hôtel.’

Hij boog licht en deed een stap naar achteren.

De passagier klungelde met het wisselgeld en pakte zijn portefeuille voor hij uitstapte.

Het volgende moment liet hij zijn portefeuille op de grond vallen. Hij raapte hem zo snel weer op dat de portier geen schijn van kans had om hem voor te zijn. Toen de man bukte week de geperste broek en onthulde dat de man sportsokken droeg bij zijn

pak van goede snit. Witte sportsokken. De portier fronste zijn voorhoofd. Een duidelijke stijlbreuk. Geen vip dus, eerder een boer die probeerde zich aan te passen en daar niet helemaal in geslaagd was. Het feit dat hij geen bagage had betekende waarschijnlijk dat hij op weg was naar de bar of dat hij hier met iemand had afgesproken voor een vroeg diner. Geïnteresseerd volgde hij de man met zijn ogen toen die door de glazen deur van het hotel verdween.

De portier vermaakte zich graag met het fantaseren over de gasten. Ze kwamen overal vandaan, uit alle delen van de wereld. Arabische prinses, Amerikaanse popsterren, Griekse scheepsmagnaten, ministers en regeringsleiders, koningen en koninginnen; sterk uiteenlopende beroemdheden zoals Albert Einstein, Martin Luther King, Grace Kelly, Charlie Chaplin, Nelson Mandela en Madonna hadden in het hotel gelogeed. Hij had de ingang van het beroemdste hotel van de hoofdstad dertig jaar lang bewaakt en was getuige geweest van het grootste deel. Toch raakte hij nooit uitgekeken op de mensen, hun levens, cultuur, waar ze vandaan kwamen.

Hij nam zijn plaats weer in achter zijn lessenaar vlak bij de hoofdingang.

Door de grote ramen kon hij snel de gasten zien die in aantocht waren. Oplettend observeerde hij welke mensen gewoon op straat voorbijliepen en welke op weg waren naar het hotel.

Het duurde niet lang voordat de man met de zonnebril uit de lobby terugkeerde. Hij leek haast te hebben en liep doelbewust naar de uitgang zonder opzij te kijken. Alsof hij op zijn gemak wilde lijken in zijn omgeving. Er was duidelijk iets aparts aan hem, iets wat niet klopte. Zijn manier van bewegen. Ingehouden, bijna stijf, alsof hij erg gesloten was, veel pijn had of om de een of andere reden niet in staat was zich natuurlijk te gedragen, of dat niet wilde. Hij leek nerveus, maar ongevaarlijk. Een stakker die om wat voor reden dan ook beland was in dit milieu waarin hij zich zeer ongemakkelijk voelde. Niet iets om je zorgen over te maken.

De portier glimlachte toen hij aan de sokken dacht, hij reikte naar de avondkranten die in het zijvak van de lessenaar lagen. Verstrooid begon hij te bladeren.

Een minuut later was hij de man in de taxi al vergeten.

Een paar uur voor de modeshow, die het startsein vormde voor de Stockholm Fashion Week, was het vrij chaotisch in de provisorisch ingerichte kleedruimte achter de catwalk in de wintertuin van het Grand Hôtel. Het was dringen geblazen in de ruimte met een stuk of tien langbenige modellen, haarstylisten, visagisten, kleedsters en stylisten die meehielpen met het haar opsteken, wimpers krullen, ceinturen knopen, schoenen vastmaken, de stof van een jurk goed laten vallen.

Jenny Levin zat hoog op een barkruk en liet zich poederen terwijl ze ondertussen de chaos bekeek. Ze genoot van de bruisende activiteit, de nervositeit voor een show, de hectische sfeer, hoe iedereen zich voor de volle honderd procent concentreerde op net die ene speciale taak. Zelf was ze een nieuwkomer, had net een jaar gewerkt als model, maar ze voelde zich al helemaal thuis in het wereldje. Alsof ze ervoor geschapen was, dacht ze, en ze wierp een tevreden blik op zichzelf in de spiegel. Haar koperrode haar was opgestoken in een grote, luchtige knot op haar hoofd, een paar ontsnapte lokken hingen nonchalant naar beneden. Alsof ze daar bij toeval waren beland, maar net als al het andere was het een illusie. Elk detail was met zorg bedacht en gepland.

Jenny wist dat haar gezicht werd beschouwd als mooi, met hoge jukbeenderen, ietsje schuinstaande groene ogen en een lichte en gladde huid overdekt met sproeten.

Ze tuitte haar lippen een klein beetje toen de visagist ze helderrood verfde. Jenny was een meter tachtig op kousenvoeten en had een kinderlijk gezicht waardoor ze er nauwelijks ouder uitzag dan vijftien, hoewel ze al negentien was. Haar onschuldige, frisse schoonheid in combinatie met een ondefinieerbare mystiek in haar blik deed denken aan een bosnimf, wat perfect was voor het ideaal van tegenwoordig, nu de modellen eruit moesten zien als wezens die rechtstreeks voortkwamen uit de natuur.

Gedurende haar hele jeugd op het Gotlandse platteland had ze een complex gehad over haar lengte en haar graatmagere figuur,

maar nu had Jenny een heel andere kijk op haar uiterlijk gekregen. Haar kenmerken die in haar eerdere leven werden gezien als iets ontsierends werden nu meteen erkend als iets moois.

Toen de lippenstift was aangebracht onderdrukte ze een geeuw en strekte haar lange, slanke benen. Er was vannacht niet zoveel van slapen terechtgekomen. Bij de gedachte aan de oorzaak daarvan begon het onder in haar maagstreek te tintelen.

In het midden van de ruimte waren de haarstylisten intensief bezig met hun modellen, onder leiding van chef André, die met een kritische blik erop toezag dat alle kapsels er exact zo uit kwamen te zien als de ontwerpers en stylisten zich hadden voorgesteld. André was een kleine Fransman, gekleed in een flodderige spijkerbroek, zwart T-shirt en suède sandalen. Met haarborstels in zijn achterzakken, spuitbussen tussen zijn knieën geklemd en haarspeldjes in zijn mondhoeken legde hij professioneel en zeker de laatste hand aan elk kapsel tot het naar tevredenheid was. Alle modellen waren van dikke, lange haarstukken voorzien, die in verschillende stappen bewerkt werden. Eerst werden ze zorgvuldig geborsteld, geföhnd en gekruld met een stijltang, waarna ze met indrukwekkende bezetenheid gesprayd en getoupeerd werden. De jonge vrouwen bleven geduldig en onbeweeglijk zitten. Af en toe werden ze gemaand rechtop te zitten terwijl André sprayde. Het vergde waarschijnlijk de nodige inspanning van hem, aangezien hij slechts tot aan hun schouders reikte.

Ten slotte was iedereen voorzien van het meest fantastische glanzende golvende haar, dat of kundig was vastgezet in hoge haarcreaties of vrij soepel mocht deinen op de smalle schouders.

Bij de visagisten die langs een van de lange zijmuren van de ruimte druk bezig waren, waren alle barkrukken bezet. Oogleden werden met oogschaduw bedekt, op wangen werd rouge aangebracht, lippen werden van gloss voorzien. De richtlijn was dat de make-up bescheiden en discreet moest zijn om een natuurlijk gevoel op te roepen. De focus moest op de mond liggen, die krachtig rood geverfd werd, met daaroverheen verschillende lagen lipgloss om het geheel een zo vochtig mogelijke indruk te geven. Denk aan vissen, had de styliste gezegd toen ze haar instructies gaf. Er werd veel tijd besteed aan de foundation, de modellen moesten een regelmatige, gladde huid krijgen. Onregelmatigheden werden bijgewerkt, wenkbrauwen geëpileerd, een blauwe plek op een boven-

been weggeschminkt, een beginnend puistje vakkundig verborgen onder foundation van het beste merk, benen werden ingesmeerd met glanzende lotion zodat ze op de catwalk mooi zouden glimmen.

Langs de wanden stonden verrijdbare kledingrekken, voorzien van briefjes met daarop de naam van het model en de fotograaf. Daar hingen de kledingsets voor iedereen voor die avond in de volgorde waarop ze gebruikt zouden worden: jassen, jurken, broeken, sjaals, ceintuurs, hoeden, petten en de sieraden in zakjes. Op de vloer eronder stonden schoenen en laarzen keurig op een rij – voor elke creatie een ander paar. Een heftige mix van knalblauwe suède sandaaltjes met stilettohakken, koraalrode plateaupumps, lieshoge grijze laarzen, schreeuwerig roze plastic schoenen met lompe hakken. De schoenen waren versierd met sierspijkers, gespen en strassteentjes. Alle hakken moesten minstens tien centimeter hoog zijn, waardoor de meeste modellen een lengte van een meter negentig bereikten als ze aangekleed waren en in de startblokken stonden om de catwalk op te gaan.

De modellen bewogen zich rustig tussen het opmaken, het haar stylen en het aankleden. Zo nu en dan hadden ze even een korte pauze wanneer ze op hulp moesten wachten. Iemand prikte in een salade, een ander praatte in haar mobieltje en een derde zat met een verveeld gezicht maar wat voor zich uit te staren. Sommigen waren in een diep gesprek gewikkeld alsof ze in een café zaten, volkomen ongevoelig voor het gegons om hen heen. Een donkerogige schoonheid zat zich vrolijk met haar spiegelbeeld te vermaken in een minuscule korte broek waardoor haar benen eindeloos lang leken, een ander bekeek kritisch haar roestkleurige suède jurk met franjes, de neonkleurige nagellak lichtte op tegen haar donkere huid.

Kleren en accessoires werden tot op het laatste moment aan- en uitgetrokken. Niemand leek zich te bekommeren om de lichamen die aan- en uitgetrokken werden, blote borsten en strings werden getoond zonder de minste aarzeling. Allemaal hadden ze een jongensachtig figuur met rechte schouders, platte buik, kleine borsten en smalle heupen. Verder lange armen, lange benen en grote voeten. En geprononceerde jukbeenderen, uitstekende sleutelbeenderen en gespierde ruggen.

Jenny Levin was opgemaakt en zat gehurkt midden in de ruimte

met slechts een string aan haar geraffineerde slangenleren schoenen met torenhoge hakken dicht te maken. Ze ging staan en keek om zich heen, op zoek naar haar kleedster, die haar moest helpen met het aantrekken van de opzienbarende bodystocking met glitters waarmee ze de show zou inleiden. Geen beha, de ontwerper wilde dat de contouren van haar borsten zichtbaar waren onder het strakke kledingstuk. Onmiddellijk was de kleedster bij haar en samen slaagden ze erin het glanzende omhulsel over haar hoofd aan te trekken zonder het kapsel te ruïneren.

Soms werd Jenny te midden van dit alles overvallen door een gevoel van onwerkelijkheid. Ze kon maar niet begrijpen hoe haar leven zo totaal en zo snel had kunnen veranderen.

Nog maar een jaar geleden was ze een doodgewoon schoolmeisje geweest. De ene dag leek op de andere, ze ging met de schoolbus naar de middelbare school in Visby, volgde de lessen, dronk koffie met een stel vriendinnen in de stad voordat ze weer naar huis ging. In de weekenden reed ze paard en 's avonds sprak ze af met haar vriendinnen. Vaak zaten ze met een groep bij iemand thuis, huurden een paar films en zaten een beetje te chillen, soms was er een feestje bij een vriendin thuis van wie de ouders weg waren. Dan dronken ze bier en zelfgestookte sterkedrank.

In één klap was haar leven veranderd. Plotseling vond ze het heel gewoon dat ze de duurste champagne dronk in de meest luxe nachtclubs, plaatsen waar ze vroeger alleen maar over had gelezen in de bladen. Nu stond ze zelf regelmatig op foto's in gezelschap van bekende Zweden. Ze ging gekleed in de mooiste kleren en waar ze ook kwam viel haar bewondering ten deel. Het was ongrijpelijk.

Toen er nog maar tien minuten te gaan waren, steeg de spanning achter de coulissen. In de kleedruimte was te merken dat aan de andere kant van het gordijn het publiek zijn plaats begon in te nemen. Suggestieve technomuziek dreunde uit de luidsprekers en de verwachtingen werden nog hoger gespannen.

Jenny keek voor de laatste keer naar het bord aan de wand waarop de volgorde van opkomst stond. Ze moest als eerste op, was zich terdege bewust van de reden waarom. Ze was zonder twijfel de ster van de groep. En vooral over deze show had ze een tintelend gevoel. Vanavond zou hij er zijn. Ze had besloten dat ze

zou proberen te doen alsof het haar niets kon schelen, zich er niet door te laten beïnvloeden.

In haar hoofd nam ze nog een keer de acht omkleedsessies door die ze tijdens de show had. Ze wierp een snelle blik op haar kledingrek, alles leek in orde te zijn.

De styliste verzamelde de op dit moment opgeladen en giechelig opgewonden modellen voor de laatste instructies. Zoals ze daar op een rij opgesteld stonden bij het gordijn deden ze denken aan een schilderij van de negentiende-eeuwse Franse kunstenaar Toulouse-Lautrec. Met hun enorme haarstukken, extravagante jurken en rode lippen leken ze zo afkomstig te zijn uit de Parijse uitgaanswijk op een doek van meer dan een eeuw geleden.

De styliste riep streng 'sst' om een eind te maken aan het gefluit van de schitterende schoonheden en maande hen zich te focussen op hun opdracht. Nu was het bijna zover. Ze stopte de dopjes in haar oren om contact te houden met de technici. Nog één minuut. Aan de andere kant van het gordijn klonk het verwachtingsvolle geroezemoes van de zeshonderd genodigden.

De visagisten liepen nog even snel tussen de modellen door. De make-up werd hier en daar een beetje bijgewerkt, terwijl de haarstylisten met haarspray in de weer waren en nog wat aan de kapsels frunnikten.

Jenny kwam in de ban van de sfeer, ze hield van dit moment. In de seconden vlak voordat het tijd was, werd haar hoofd leeg. Ze keek opletend naar de styliste, kreeg het groene licht, het gordijn werd opzij getrokken en ze stapte de catwalk op. Een gemompel ging door het publiek toen ze tevoorschijn kwam. Ze bleef even staan, kon een glimlach niet onderdrukken. Zocht zijn blik en vond hem onmiddellijk.

Toen liep ze verder.

Een bleek novemberzonnetje wist zich met moeite een weg naar beneden te banen door de verspreide kieren in het dichte wolkendek. De rolstenen lagen stil op het strand, het was een tijd geleden dat hier iemand had gelopen. De zee was grijs en vrij kalm. Verderop rolden bescheiden golven ritmisch tegen verspreide rotsblokken die lukraak in het water geworpen leken.

Anders Knutas, die net op de veranda van het zomerhuisje was gestapt, rilde en zette de kraag van zijn jas op. De lucht was fris, rauw, en het koude vocht kroop onder zijn kleren. Het was vrijwel windstil. De kale takken van de berk bij het hek bewogen niet, ze waren bedekt met waterdruppels, die blonken in het ochtendlicht. De grond was zacht door de gele berkenblaadjes die waren gevallen toen de eerste herfstkou zich ongemerkt had aangediend. Maar nog steeds bloeiden er een paar rozen in de tuin. Knalrode en roze dwaallichtjes tegen al dat grijze dat herinnerde aan een andere tijd.

Hij stapte van de veranda en liep de modderige onverharde weg op die zich langs de zee slingerde. Hun huisje stond een paar kilometer buiten Lickershamn, een oud vissersplaatsje in het noordwesten van Gotland, ook wel de Stenkusten genoemd. Tegenwoordig was het een zomerparadijs, met slechts een paar permanente bewoners. In deze tijd van het jaar was het hier vredig en hij genoot van de intense stilte.

Knutas was een ochtendmens en hij was al op pad gegaan zonder Line te wekken. Zoals altijd sliep ze vast. Het was even na achten op deze zaterdagmorgen en hij was de enige op de weg. De weg was oneffen en blubberig, overal waren kuilen die vol water stonden na de regen van die nacht. Op de strook gras tussen de weg en de zee lagen een paar omgekeerde roeiboten, eentje daarvan was van Knutas. Hij hield erg veel van vissen en was al jaren lid van de plaatselijke visclub. Hier zat veel zeeforel, zalm, bot, kabeljauw en tarbot. Hij ging vaak met zijn buurman Arne mee. Arne was visser en een van de weinige permanente bewoners van het dorp.

Langs de weg groeide riet, dat nu geel en gebogen was, een paar

rozenbottels lichtten prachtig rood op en aan een grillige appelboom hingen nog steeds een stuk of tien gele appels.

Verder weg staken steile kalksteenrotsen indrukwekkend uit in zee. De grote rotspilaar Jungfrun tekende zich af tegen de hemel en waakte over de kleine haven, waar nu slechts een paar vissersboten en enkele roeiboten aangemeerd lagen. Er was geen mens te bekenen.

Op vrijdagmiddag was Knutas vroeg weggegaan van zijn werk, hij had Line opgepikt na haar dienst op de afdeling Verloskunde van het ziekenhuis in Visby en ze waren daarna meteen doorgereden naar het huisje. Arne had gebeld om te zeggen dat er een boom op hun erf was omgevallen tijdens de laatste herfststorm, die een paar dagen daarvoor met enorme kracht over het eiland was geraasd. Ze hadden besloten om er dit weekend naartoe te gaan en de boom te rooien. Nadat hun huwelijk al langere tijd min of meer uitgeblust was deden ze nu hun best om elkaar weer terug te vinden. En dat voelde erg goed.

Tijdens het afgelopen jaar had hij af en toe gedacht dat een echtscheiding onvermijdelijk was. Line had zich teruggetrokken, leek hem niet meer nodig te hebben, niet op dezelfde manier als vroeger. Ze deed vaker dingen in haar eentje, maakte weekendtripjes naar Stockholm en ging veel om met haar vriendinnen. Samen met Maria, die fotograaf was, had ze de hele maand oktober op de West-Afrikaanse eilandengroep Kaapverdië doorgebracht om de zwangerschapssterfte daar te documenteren. Maria schreef en maakte foto's en Line was mee in de hoedanigheid van verloskundige en researcher. Toen hij het lef had gehad om te protesteren had ze kwaad verklaard dat er in ontwikkelingslanden jaarlijks nog heel veel vrouwen in het kraambed sterven en dat dat een enorm probleem was dat aandacht verdiende en dat hij het eens moest wagen om te proberen haar van de reis te weerhouden.

Knutas had zich nooit een voorstelling kunnen maken van hoe eenzaam het zou worden zonder Line. Hun tweeling, Petra en Nils, was zeventien jaar oud en steeds minder vaak thuis. Petra was altijd erg geïnteresseerd geweest in sport en was dol op het buitenleven. Ze speelde al jaren unihockey, maar haar grote passie was oriëntatietopen, waar ze het overgrote deel van haar vrije tijd aan besteedde. Een aantal avonden in de week had ze looptraining en

toen ze geen unihockeywedstrijden meer had in de weekenden bracht ze haar tijd door met haar vrienden bij de Svaidestugan buiten Visby, het clubhuis van de oriëntatielopers, waar verschillende trainingsparcoursen waren uitgezet. Gezonde hobby's, weliswaar, maar tegenwoordig zag hij haar nauwelijks.

Nils was precies het tegenovergestelde van zijn zus. Volstrekt ongeïnteresseerd in alles wat met sport of beweging te maken had. Hij was lid van een theatergroep en drumde in een band die om de haverklap repeteerde. Natuurlijk was Knutas blij dat ze hobby's hadden. Beiden deden het goed op school, dus eigenlijk viel er niets te klagen. Ze waren bezig zich los te maken van hem en Line, wat betekende dat zij als ouders dat ook moesten doen. Line leek het geen enkel probleem te vinden. Ze paste zich aan de situatie aan en zorgde ervoor dat ze daarvoor in de plaats nieuwe vrijetijdsbestedingen kreeg.

Zoals die reis naar de Kaapverdische eilanden, die voor hem alleen maar een regelrechte kwelling was geweest. Al op de eerste avond dat hij thuis was gekomen van het werk had hij het gevoel dat de muren hol naar hem echoden. Buiten was het al aardedonker door de herfstduisternis, hoewel het pas halfvijf was. Hij had alle lampen in huis aangedaan en de televisie aangezet, maar het was hem niet gelukt het gevoel van in de steek gelaten zijn te verjagen. En het werd elke dag erger. Als de kinderen ergens anders bleven slapen of niet thuis aten, had hij geen zin om voor zichzelf eten klaar te maken, of zelfs maar koffie te zetten.

Die maand had hij in stilte doorstaan, zonder dat het hem duidelijk was of het gevoel van leegte berustte op het gemis van Line in het bijzonder of van het dingen samen doen, van gezelschap in het algemeen.

De dag voordat ze thuis zou komen bruiste hij opeens van energie. Hij gaf het huis een grote beurt, vulde de koelkast en de voorraadkast met eten en kocht bloemen, die hij in een vaas op de keukentafel neerzette. Hij deed zijn uiterste best om liefdevol en attent te zijn.

Met succes. De laatste tijd praatten ze meer met elkaar, deden meer dingen samen en waren dichterbij elkaar gekomen.

Op vrijdagmiddag hadden ze de boom opgeruimd, bladeren geharkt en verbrand. Ze hadden de dag afgesloten met een lekkere maaltijd die ze samen hadden bereid en daarna hadden ze voor het

haardvuur gezeten, wijn gedronken en gepraat. Voor ze in slaap vielen hadden ze gevrijd en het voelde bijna als in het begin van hun relatie.

Hij ademde de frisse zeelucht in tot diep in zijn longen en liep verder. Passeerde een van de permanent bewoonde huizen, waar rook uit de schoorsteen kringelde. Verderop zag hij licht branden achter een raam. In de boomtoppen balanceerde een troep zwarte kauwtjes, die onder luid geschreeuw wegvlogen toen hij dichterbij kwam. De zeevogels die in groepjes op de stenen in het water zaten reageerden op dezelfde manier. Op het moment dat ze opstegen zag hij pas hoeveel het er waren.

De boothuizen bij de haven waren leeg. Het merendeel van de wat grotere boothuizen was ingericht als zomerhuisje, met een kitchenette en slaappleatsen.

Hij ging op een bankje zitten en keek uit over zee. Op een avond in september, de laatste keer dat ze in het huisje waren geweest, hadden ze hier gezwommen. Lines volle lichaam, haar zachte witte huid. Haar lange rode lokken, haar lach en warme ogen. Waar hij zo ontzettend van hield.

Toen hij weer bij het huisje terugkeerde, zat ze gekleed in een lang grijs vest en geitenwollen sokken op de veranda met een mok koffie in haar sproeterige, witte handen. Ze kreeg hem in het vizier en begon blij naar hem te zwaaien en te lachen. Hij zwaaide terug.